

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-2328/13
Sarajevo, 18.9.2013. godine

01/2-501
E

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 19.09.2013

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15		51	13

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 63. sjednici održanoj 11.9.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupnička pitanja koja je postavio Amir Fazlić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pravitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-2328/13
Sarajevo, 18.9.2013. godine

Amir Fazlić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 51. sjednici ovog doma, održanoj 25.07.2013. godine, postavio je sljedeća poslanička pitanja:

1. Koliki su gubici (procjena) poljoprivrednih proizvoda iz Bosne i Hercegovine od ulaska Hrvatske u EU do danas?
2. Koje mjere Vijeće ministara poduzima povodom tog pitanja?

Na postavljeno pitanje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 64. sjednici održanoj 18.09.2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

1. Koliki su gubici (procjena) poljoprivrednih proizvoda iz BiH od ulaska Hrvatske u EU do danas?

Republika Hrvatska godinama predstavlja najznačajnijeg ili jednog od najvažnijih vanjskotrgovinskih partnera Bosne i Hercegovine. Trogodišnji prosjek učešća uvoza poljoprivrednih proizvoda iz R. Hrvatske u periodu 2010-2012. godina čini 24% ukupnog uvoza poljoprivrednih proizvoda u BiH. Iako se radi o neuporedivim apsolutnim iznosima, slična situacija je zabilježena i na strani bh. izvoza poljoprivrednih proizvoda u Hrvatsku sa 33% učešća u ukupnom izvozu poljoprivrednih proizvoda iz BiH proječnog trogodišnjeg učešća u navedenom periodu.

U slučaju da se ulaskom R. Hrvatske u EU ne dozvoli nastavak izvoza proizvoda životinjskog porijekla koje je BiH izvozila na hrvatsko tržište, u izvozu bi se prije svega potencijalni gubici osjetili na izvozu mesa i mesnih preradevina (Glava 02 CT i Glava 16 CT), te mlijeka i mliječnih proizvoda (Glava 04 CT). Vrijednost izvoza ovih roba do ulaska Hrvatske u EU je dostigao vrijednost od 61,7 miliona KM u 2012. Pri tome je potencijalni gubitak najveći za mlijeko i mliječne proizvode u iznosu od 44,2 miliona KM. Ulaskom Hrvatske u EU, ukoliko se ne ispune EU zahtjevi propisani za mlijeko i mliječne proizvode, BiH prijete gubitak najznačajnijeg izvoznog tržišta za ove proizvode. U prvih šest mjeseci 2013. godine izvoz proizvoda životinjskog porijekla je iznosio 21,3 miliona KM i u poređenju sa prvih šest mjeseci 2012. godine

smanjen je za 6,6%, s tim da je izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda (Glava 04 CT) povećan za 12,1%. Razlog za povećanje izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda jeste, jednim značajnim dijelom, postignuti dogovor da će se proizvodi životinjskog porijekla moći izvoziti iz BiH u Hrvatsku sve do 1. jula 2013. godine, a da će se roba moći zadržati u prodajnim objektima u Hrvatskoj do 01.07.2014.

Obezbjeđenje uslova za izvoz mliječnih proizvoda u EU je izuzetno važno pitanje na kome sve nadležne institucije intenzivno rade, i nerješavanje ovog pitanja može imati veoma nepovoljne posljedice na razvoj mljekarske proizvodnje u BiH, posebno imajući u vidu da se od ukupnog prerađenog mlijeka u mljekarama, 32,3 % izvozi, od toga čak 53 % u Hrvatsku. Posljedice bi mogle osjetiti ne samo mljekare, već prvenstveno proizvođači mlijeka, pošto bi se u tom slučaju mogla očekivati redukcija otkupa svježeg mlijeka.

Međutim, za procjenu potencijalnih efekata ulaska Hrvatske u EU na bh. proizvodnju hrane, potrebno je uzeti u obzir i druge važne aspekte kako se ne bi došlo do pogrešnih zaključaka. Neki od važnijih aspekata koji direktno i/ili indirektno mogu uticati na poziciju BiH su oblasti infrastrukture kvaliteta, stanje u poljoprivredno-prehrambenom sektoru i dinamika provođenja potrebnih reformi, sadržaj Protokola o proširenju koji Bosna i Hercegovina pregovara sa EU radi ulaska Hrvatske, pravila za sticanje statusa proizvoda s porijeklom kao preduslovom za korištenje preferencijalnog tretmana, granični prelazi za izvoz proizvoda životinjskog porijekla, spremnost kompanija da se preorjentišu na druga tržišta (npr. zemlje članice CEFTA-e 2006, Turska) kao i spremnost kompanija za proširenje proizvodnog asortimana, kojim bi se supstituirao uvoz proizvoda iz Hrvatske koji će (sa ulaskom Hrvatske u EU) izgubiti pravo na uvoz u BiH po povoljnom preferencijalnom trgovinskom režimu.

Obzirom da je od ulaska Hrvatske u Evropsku uniju prošlo nešto manje od dva mjeseca, a uzimajući u obzir naprijed navedeno, za adekvatnu procjenu eventualnih gubitaka zbog nemogućnosti izvoza poljoprivrednih proizvoda iz BiH u Hrvatsku, od ulaska Hrvatske u EU do danas, potreban je duži vremenski period primjene (ne manji od šest mjeseci), kako bi se osjetili efekti, osigurali relevantni statistički podaci, uradile odgovarajuće procjene i analize.

2. Koje mjere Vijeće ministara poduzima povodom tog pitanja?

Carinska zaštita

Stupanjem na snagu Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. 7. 2013. godine, u skladu sa članom 53.1. Sporazuma CEFTA 2006, prestala je njegova primjena prema Republici Hrvatskoj i prema pravnim i fizičkim osobama iz Republike Hrvatske u pogledu prava koja proističu iz tog sporazuma, a nastala je obaveza primjene Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima

između EZ, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, prema Republici Hrvatskoj i prema fizičkim i pravnim osobama iz Republike Hrvatske, u skladu sa članovima 54. i 56. Privremenog sporazuma, odnosno članovima 45. i 47. Privremenog sporazuma.

Obzirom da su Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska bile uzajamno liberalizovale svoju trgovinu u okviru Sporazuma CEFTA 2006, ulaskom Hrvatske u EU, na uvoz iz R. Hrvatske se primjenjuje Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima, te carine koje su definisane istim. Ovim su poljoprivredni proizvođači u BiH zaštićeni za iznos carine koji će plaćati uvoznici iz Hrvatske u BiH. U toku je pregovaranje Protokola uz Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane, u vezi pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

Obzirom da je ulaskom Hrvatske u EU onemogućen izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda u Hrvatsku, bh izvoznicima je sugerisano traženje drugih alternativnih tržišta. U tom smislu Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je iniciralo i ispregovaralo daljnju liberalizaciju trgovine sa Albanijom, jedinom zemljom u okviru CEFTA-e sa kojom je preostao određen broj tarifnih linija, i gdje je izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH značajno porastao u prethodne dvije godine. Značajno je povećan izvoz mlijeka u Crnu Goru, a Makedonija je prilikom nedavne posjete ministra Šarovića ovoj zemlji, izrazila spremnost da prihvati veće količine bosanskohercegovačkog mlijeka.

Stvaranje uslova za izvoz proizvoda životinjskog porijekla u Evropsku uniju

Donošenjem Zakona o hrani, Zakona o veterinarstvu, te seta propisa iz tzv. „higijenskog paketa“, Bosna i Hercegovina je praktično kroz svoje zakonodavstvo preuzela ključne standarde Evropske unije u oblasti higijene i službenih kontrola hrane i hrane životinjskog porijekla. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ured za veterinarstvo BiH, Agencija za sigurnost hrane BiH u saradnji sa nadležnim organima entiteta rade na stvaranju uslova za izvoz proizvoda životinjskog porijekla u EU.

U decembru 2012. godine usvojeni su propisi iz tzv. „higijenskog paketa“. Dodatno, Vijeće ministara BiH je naložilo da se rade izmjene i dopune tri zakona (zakona o hrani, o veterinarstvu i o poljoprivredi). U cilju ispunjavanja uslova i dostizanja potrebnih standarda za plasman mlijeka i mliječnih proizvoda na EU tržište, sve nadležne institucije intenzivno rade na realizaciji TAIEX preporuka Evropske komisije, gdje je većina realizirana, a jedna od završnih i ključnih aktivnosti je obavljena 17. jula 2013. godine kada je potpisan Protokol o saradnji između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i entitetskih ministarstava poljoprivrede kojim je uspostavljen jasan vertikalni lanac komande i određena jedna

institucija, Ured za veterinstvo BiH, koji je definisan kao kompetentno nadležno tijelo kada je u pitanju izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda. Ovim protokolom je postignuto prelazno rješenje koje će važiti sve do donošenja izmjena i dopuna zakona o hrani, zakona o veterinarstvu i zakona o poljoprivredi. BiH je na pragu dobijanja dokumenta ili seta dokumenata kojim se uspostavlja tzv. vertikalni komandni lanac u kontroli kvaliteta mlijeka, što je jedna od ključnih pretpostavki za dolazak misije Ureda za hranu i veterinarstvo Evropske unije (FVO) u BiH i ispunjenja uslova za izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda u Evropsku uniju. Mljekare „Milkos“ iz Sarajeva, „Mlijekoprodukt“ iz Kozarske Dubice, „Meggle“ iz Bihaća, „Mljekara Livno“ iz Livna i „Zott See“ iz Gradačca su kandidovane za dolazak misije Ureda za hranu i veterinarstvo EU, odnosno FVO inspekcije. Pozitivna ocjena FVO-a omogućila bi stavljanje na listu ovih objekta iz Bosne i Hercegovine za izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda ne samo u Republiku Hrvatsku nego i u sve ostale države Evropske unije.

Kontrola uvoza roba animalnog porijekla koji u skladu sa potpisanim ugovorima o trgovini poljoprivrednim proizvodima ispunjavaju potrebne standarde kvaliteta

Obzirom da je, do ulaska Hrvatske u EU, trgovina proizvodima životinjskog porijekla za sve objekte koji su prometovali između dvije države funkcionisala na bazi međusobnih garancija veterinarskih službi, a za koje sada, nakon ulaska R. Hrvatske u EU više ne postoji takav osnov, nego se od 01.07.2013. postupa po jedinstvenim trgovinskim odredbama u primjeni Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između EU, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine sa druge strane. Ovim je za određeni broj kompanija iz Hrvatske, koje se najvećim dijelom bave proizvodnjom i preradom mesa i hrane za životinje, onemogućen izvoz u Bosnu i Hercegovinu i to sve do trenutka dok ne ispune EU standarde proizvodnje, odnosno dok njihovi proizvodni objekti ne budu primljeni od strane Ureda za veterinarstvo BiH.